

УДК 671-055.1;391.7(72)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ЧОЛОВІЧИХ ПРИКРАС В ЕТНІЧНОМУ СТИЛІ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ МЕКСИКИ

Студ. Д.М. Власов, гр. МГДю1-18
Науковий керівник доц. М.С. Винничук
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є вивчення особливостей культури ювелірного й декоративно-прикладного мистецтва племен і народів Мексики з метою створення сучасних ювелірних прикрас.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес розробки та виготовлення чоловічого гарнітуру в етнічному стилі з урахуванням декоративно-орнаментної культури Мексики.

Методи та засоби дослідження. Методологічна основа роботи виконана за допомогою літературно-аналітичного та візуально-аналітичного методів для дослідження декоративно-прикладного та ювелірного мистецтв народів Мексики (одяг, прикраси, орнаменти).

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна полягає у структуруванні різновидів елементів мексиканських мотивів та орнаментів у ювелірних виробках. Практичне значення полягає у дизайн-проектванні чоловічих прикрас в етнічному стилі з урахуванням сучасних матеріалів та способів обробки ювелірних виробів.

Результати дослідження. Етнічний стиль займає окреме місце в світі ювелірних виробів. Основною його рисою є різноманітність: форм, дизайнів, кольорів, матеріалів.

Під час розробки чоловічих прикрас в етнічному стилі джерелом натхнення обрано етнічні мотиви та ювелірна культура народів Мексики. Оскільки, саме в Мексиці розташовуються найбагатші родовища срібла в світі, ця земля славиться своїми ювелірними прикрасами. Ще з часів майя та ацтеків коштовності відігравали важливу роль в мексиканській культурі. Більшість мексиканських ювелірів виготовляють свої вироби зі срібла, хоча нерідко використовують й інші цікаві матеріали. Замість срібла, наприклад, можуть використати латунь або золото, а бірюза і скляні намистини надають прикрасам яскравості й блиску. З давніх часів мексиканські ювеліри прикрашали свої вироби й органічними матеріалами, частіше як вставки використовували корал і абалон, а в деяких прикрасах можна побачити навіть шкіру і сушені квіти.

В декоративно-прикладному мистецтві Мексики та її архітектурі панують яскраві орнаменти, сповнені образів богів, тварин, рослин, мотивів з життя та історії цієї різноманітної країни. Усі ці елементи можна модернізувати та використати для створення ювелірних прикрас, оскільки вони мають велике, як естетичне, так і сенсове значення. Це можна пояснити тим, що сучасна мексиканська культура була сформована злиттям особливостей цілого ряду цивілізацій: індіанців, ацтеків, майя й багатьох інших племен, що проживали на території сучасної Мексики, а згодом ще й колонізаторів-іспанців. Саме через це мексиканські традиції дизайну мають велику цінність для світу, бо вони не є уособленням якоїсь однієї культури. Мексиканський стиль – це, в першу чергу, неймовірний синтез, що можна проєціювати на майже будь-яку галузь людського життя в усьому світі. Цікавим є й той факт, що орнаментна культура певних регіонів Мексики має багато спільного з традиціями української народної вишивки.

В результаті аналізу ювелірного та декоративно-прикладного мистецтва Мексики, для виготовлення ювелірних виробів у цьому стилі, виділені певні особливості (рис. 1):

- для передачі класичної кольорової гамми у мексиканському стилі використовують різнокольорові вставки теплого спектру: емалі, позолоти;
- при створенні чоловічих прикрас необхідно дотримуватись певної стриманості у формах та декоративному оздобленні, а також різноманітні кольорів, жіночі ж прикраси допускають більше вільності та фантазії;

Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення

Ергономіка і проектування одягу

- для декоративного оздоблення використовують накладки у формі орнаментів, які виконані за допомогою гравіювання чи нанесення емалей;

- при виборі матеріалів для прикраси варто звернути увагу на срібло як найпоширеніший метал у Мексиці, а також золото й елементи позолоти, що відображають традиції племен;

- ювелірні вставки використовують широкого спектру кольорів (зазвичай теплих), а також обсидіан, «магічний» камінь, пов'язаний з історією племен Мексики;

Вироби, що створюються з використанням мексиканських етнічних мотивів, найбільш вдало підійдуть для молоді, оскільки вони насичені яскравих кольорів та форм, що привертають увагу. Сміслові навантаження таких ювелірних прикрас виражає собою сповненість енергією та активністю.

Рисунок 1. Яскрава культура народів Мексики

Висновки. Мексиканське мистецтво є дуже гнучким та різноманітним, що не тільки сповнює його безкінечним потенціалом для використання в дизайні, але й також легко проєцюється на мистецтва інших країн для створення унікальних, оригінальних та неповторних витворів. Проведено аналіз і систематизацію інформації щодо матеріалів, які використовуються для створення прикрас в мексиканському стилі, розроблені рекомендації щодо особливостей застосування мексиканських тематик при виготовленні прикрас.

Ключові слова: етнічний стиль, мексиканська культура, ювелірні вироби, декоративно-прикладне мистецтво.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мексика. Памятники древности. Путешествие в страну богов./Мариям Дандамаева та ін. Державний Ермітаж, 2002. 272 с.
2. Культура стародавніх цивілізацій Месоамерики. URL: https://pidruchniki.com/15100827/kulturologiya/kultura_starodavnih_tsivilizatsiy_mesoameriki
3. Ювелирное серебро в Мексике. URL: http://silvery.com.ua/mexican_silver.html